

mei 23, 2018 10:03 CEST

It's all about the money

Afgelopen week stelde Voka de huidige financiering van het hoger onderwijs in vraag in de nationale pers. Het broodnodige debat inzake het herdenken van de huidige onderwijsfinanciering, is hiermee geopend. Er is ruimschoots aandacht besteed aan enerzijds: het aantal leerlingen per richting, anderzijds aan de nood voor meer innovatievere richtingen¹. De kern van het debat bleef echter onaangeroerd. Welke andere financieringsmodellen zijn er voorhanden om ons (hoger) onderwijsklaar te maken voor de 21ste eeuw? Een potentiële oplossing ligt in het principe van componentenfinanciering. Hierbij wordt samenwerking gestimuleerd tussen diverse aanbieders. In het Verenigd Koninkrijk is er het principe: *levy*, waarbij de return naar de arbeidsmarkt wordt gemaximaliseerd. Er zijn nog voorbeelden en varianten hierop denkbaar. Laat ons samen ambitieus zijn en een financieringsmodel voor de 21ste eeuw voor het onderwijs installeren.

Financiering als beleidsinstrument

Financiering is een heel krachtig beleidsinstrument. Het vormt een trigger om het gedrag van de ontvanger te stimuleren en in een bepaalde richting te sturen. Het Vlaamse onderwijs kent op dit moment een aanbiedersgerichte financiering. Een school krijgt subsidies voor het aanbieden van een volledig leertraject voor één leerling. De vraag is welk gedrag we hiermee stimuleren. Scholen hebben geen enkele stimulans om richtingen aan te bieden die gevraagd worden op de arbeidsmarkt. Zo stelde de VOKA-paper dat de huidige financiering het aanbieden van STEM-richtingen ontmoedigt. De stimulans naar opleidingen van de toekomst wordt dus afgeremd. Dit is tragisch nieuws, gezien de snelheid waarmee onze jobs de komende jaren zullen veranderen en het belang dat leren (en vooral blijven leren) zal krijgen voor het op peil houden van onze kenniseconomie. Blijven we streven naar eenheidsworst en het afleveren van leerlingen die allemaal hetzelfde pakketje kennis en papierje op zak hebben? Of mogen/moeten we wat ambitieuzer zijn?

Buitenlandse succesverhalen

In het buitenland vindt men alvast dat het anders kan. In 2017 werd in het Verenigd Koninkrijk de apprenticeship levy ingevoerd, een financiering waaraan bedrijven en overheid bijdragen in functie van toekomstige competenties die nodig zijn en waarmee leertrajecten binnen bedrijven

georganiseerd kunnen worden. Deze vorm van financiering wordt door bedrijven ingezet om opleidingsverstrekkers de algemene vorming te laten aanbieden die parallel loopt aan het traject binnen bedrijven. In de praktijk komen de leerlingen zelfs amper op de schoolbanken aangezien een groot deel van de algemene vorming door online modules wordt aangeboden. Door deze vraaggerichte financiering zitten bedrijven in de drivers seat.

Rationalisatie van het onderwijsaanbod

Het is voor veel leerlingen en ouders niet vreemd dat exact dezelfde richting binnen een straal van 5 km door verschillende scholen wordt aangeboden. Rationalisatie in aanbod van opleidingen kan gemakkelijk gerealiseerd worden door een componentenfinanciering. Waarom moet één aanbieder alle financiering krijgen voor een volledig traject? Een ideaal leertraject bestaat immers uit diverse onderdelen: klassiek hoorcolleges, modules met e-learning, projectwerk, maar ook steeds vaker een component werkplekieren. Waarom niet financiering zo opzetten dat elke aanbieder gefinancierd kan worden voor een klein deel van het traject waarin die aanbieder gespecialiseerd is? Het voordeel zit niet enkel in de rationalisering van het aanbod, het stelt bovendien ook de lerende terug centraal.

Grote vraag naar nieuwe modellen

Sociale partners en enkele onderwijspartners zijn alvast klaar om na te denken over nieuwe modellen van financiering. Op 23 en 24 mei organiseert Syntra Vlaanderen, de regisseur in het nieuwe duaal leren, een studiereis naar het Verenigd Koninkrijk. Op het programma staan onder meer een bezoek aan enkele gerenommeerde Londense universiteiten, het pas opgerichte Institute for Apprenticeships, enkele bedrijven en een tech start-up die bedrijven en leerlingen oplossingen aanbiedt om duale leertrajecten te omkaderen. Wij zijn alvast ambitieus en zullen met de partners aan tafel zitten om financiering te herdenken richting modellen van de 21ste eeuw.

Syntra Vlaanderen wil uitgroeien tot een innovatief en inspirerend regieagentschap inzake duaal leren en ondernemersvorming in Vlaanderen. Het wil een thought leader zijn die via een sterk netwerk alle relevante spelers met elkaar verbindt en zo kennis samenbrengt. De visie op opleiden vertrekt vanuit een model waarbij de lerende/ondernemer centraal staat en zijn eigen opleidingstraject in handen neemt om zich voor te bereiden op de wereld van morgen. Digitale technologie neemt hierbij een belangrijke plaats in. Het brengt de opleiding dicht bij de lerende/ondernemer (leren en begeleiden op afstand), maakt een flexibele manier van opleiden mogelijk (op het tempo van de lerende) en laat toe het totale

opleidingstraject op te volgen vanuit verschillende invalshoeken: de lerende, het bedrijf/de kmo, de docent.

Contactpersonen

Karolien Waegeman

Perscontact

Communicatieverantwoordelijke

karolien.waegeman@syntravlaanderen.be

0479 98 98 70

Joni Reygaerts

Perscontact

Communicatiemedewerker

jrg@syntravlaanderen.be